

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIJ-377/12-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola T. G. Masaryka
Sídlo:	Tyršova 409, 593 01 Bystřice nad Pernštejnem
IČO:	48 897 400
Identifikátor:	600 130 100
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Jaroslavem Slámou, ředitelem školy
Zřizovatel:	město Bystřice nad Pernštejnem
Místo inspekční činnosti:	Tyršova 409, 593 01 Bystřice nad Pernštejnem
Termín inspekční činnosti:	7., 9., 10. a 14. květen 2012

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školní zákon):

písm. a) získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy zapsané do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Aktuální stav školy

Právnická osoba vykonává v souladu se zápisem do školského rejstříku činnost základní školy s nejvyšším povoleným počtem 800 žáků, školní družiny s nejvyšším povoleným počtem 120 žáků a školní jídelny-výdejny s nejvyšším povoleným počtem 1000 stravovaných.

Úplná základní škola se nachází v klidné části města a je spádovou školou i pro okolní malotřídní školy. Má obvykle po dvou nebo třech paralelních třídách v každém ročníku.

V letošním školním roce škola vykázala celkem 461 žáků v 22 třídách a 31 učitelů. V posledních letech si udržuje přibližně stejný počet žáků.

Ve všech ročnících se vyučuje podle *Školního vzdělávacího programu Základní školy T. G. Masaryka* s motivačním názvem *Škola pro každého – Škola pro život (ŠVP ZV)*. Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhá podle *Školního vzdělávacího programu školní družiny*.

Prioritou školy je zejména vytváření pozitivního sociálního klimatu ve škole, rozvíjení komunikativních kompetencí žáků v českém i cizím jazyce a využívání prostředků informačních a komunikačních technologií (ICT).

Škola má pro svoji činnost velmi dobré prostorové a materiální podmínky, které umožňují realizovat vzdělávací programy na odpovídající úrovni. Finanční prostředky byly v uplynulých letech investovány např. do budovy školy, do vybavení učeben nábytkem a prostředky ICT.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Předávání informací o vzdělávací nabídce a činnosti školy je věnována pozornost. Veřejnost i zákonní zástupci jsou informováni zejména prostřednictvím místního tisku, školního časopisu, propagačních materiálů a kvalitně vedených webových stránek školy. Přijímání žáků ke vzdělávání probíhalo v souladu s platnými právními předpisy, kritéria pro přijímací řízení byla stanovena. Škola věnuje také pozornost adaptaci žáků na školní prostředí. Kromě Dnů otevřených dveří realizuje pro budoucí prvňáčky a jejich rodiče pracovní dílny a diskusní kluby, uskutečňují se také adaptační programy pro žáky přecházející na druhý stupeň.

Škola pečlivě eviduje v dokumentaci školy žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), ke dni inspekční činnosti se jich zde vzdělávalo 75 a 1 mimořádně nadaný žák. Výchovná poradkyně zpracovává pro potřeby pedagogických pracovníků podrobné přehledy žáků se SVP včetně doporučených metod, postupů a pomůcek pro práci s nimi. Tito žáci mají také možnost navštěvovat dyslektický kroužek. Nadaní žáci mají prostor k rozvíjení svého nadání jak ve skupinách s rozšířenou výukou jazyků, tak v soutěžích a projektech.

Poskytování poradenských služeb ve škole je zajištěno dvěma výchovnými poradci a metodičkou prevence. Minimální preventivní program je zpracován, prevence rizikového chování probíhá i prostřednictvím zařazení této tematiky do vzdělávacích obsahů některých vyučovacích předmětů. Je vypracován systém pro práci s problémovými žáky, v případě potřeby škola spolupracuje s odborem sociálních věcí městského úřadu nebo Policií ČR. Pozitivní je činnost žakovského parlamentu, který kromě řešení podnětů ze strany žáků s vedením školy realizuje řadu školních akcí (např. Halloween, velikonoční jarmark, adventní sbírka, Kdo si hraje, nezlobí).

Organizace vzdělávání odpovídá ustanovením školského zákona, učební plány jsou naplňovány. V souladu s koncepcí a zaměřením školy jsou disponibilní hodiny využity hlavně k posílení vzdělávacích oblastí Jazyk a jazyková komunikace, Informační a komunikační technologie a k nabídce volitelných předmětů. Ve škole je také nabízen nepovinný předmět náboženství, sborový zpěv a sportovní hry. Vzdělávací nabídka školy

je doplňována zařazováním projektového vyučování, organizováním exkurzí, besed, účastí na kulturních a sportovních akcích, atd.

Ve většině hospitovaných hodin převládala frontální výuka vhodně doplněná skupinovou či samostatnou prací žáků. Převážně na prvním stupni byly zařazovány také relaxační chvílky nebo uvolňovací cvičení. Dostatek času byl věnován procvičování a upevňování učiva, které bylo propojeno s reálným životem, byly využívány mezipředmětové vztahy. Výuka byla podpořena učebnicemi, pracovními sešity či listy, didaktickými pomůckami a vlastními materiály. Ve většinou klidné pracovní atmosféře hospitovaných hodin směřovaly realizované činnosti zejména k obsahovému naplnění výuky a rozvoji jednotlivých kompetencí žáků. Prostřednictvím vhodné motivace a aktivizujících metod byly u žáků rozvíjeny nejen kompetence ku učení, ale také komunikativní, k řešení problémů, pracovní a sociální. Z tohoto hlediska byla příkladná hodina dějepisu v 7. ročníku, přírodopisu a hudební výchovy v 9. ročníku. Zcela jinak a s negativními výsledky probíhala sledovaná hodina anglického jazyka v 6. ročníku z důvodu neregulované nekázně a nepozornosti většiny žáků vyplývající z absence nastavení pravidel. Vyučující poskytovali ve výuce žákům individuální podporu a zohledňovali jejich vzdělávací potřeby, v menší míře se vyskytovala diferenciací učiva. Svoji pedagogickou zkušenost pozitivním způsobem uplatnila vyučující v případě nenadálé situace při vzdělávání žáka s autismem. Žáci získávali od pedagogů zpětnou vazbu, ve většině hodin bylo zaznamenáno sebehodnocení a vzájemné hodnocení.

V zájmu rozvoje osobnosti žáků jsou v průběhu výchovně vzdělávacího procesu rozvíjeny jednotlivé funkční gramotnosti žáků, jejichž podpora byla během inspekční činnosti zaznamenána. Cílené strategie na podporu rozvoje čtenářské gramotnosti byly rozvíjeny ve více vzdělávacích oblastech, zejména v oblasti Jazyk a jazyková komunikace a Umění a kultura. Inovativní a kreativní přístup podpory čtenářské gramotnosti byl zjištěn v předmětech hudební a výtvarná výchova. Škola se účastní rovněž projektů na podporu čtenářství, jako je *Celé Česko čte dětem* a v návaznosti na něj *Bystricko čte dětem, Osmáci čtou prvňáčkům*. Zajímavé osobnosti z regionu jsou zváni do školy a jejich přednášky žáci zpracovávají v projektu *Živé knihy*. Ve škole je vydáván školní časopis. Při výuce jsou využívány i prostory školní knihovny.

Rozvoj komunikativních dovedností v cizích jazycích probíhá ve výuce a při dalších aktivitách. Anglický jazyk je vyučován jako první cizí jazyk od 1. ročníku. Posílen je jednou disponibilní hodinou v 1., 2., 6. a 7. ročníku. Jako další cizí jazyk je vyučován v rámci volitelných předmětů německý a ruský jazyk. Za účelem podpory jazykových dovedností je do nabídky volitelných předmětů zařazen předmět konverzace v cizím (anglickém, německém a ruském) jazyce a v rámci zájmového vzdělávání kroužek Angličtina hrou. Pravidelně jsou pro žáky jednotlivých ročníků pořádány jazykové pobyty ve střediscích na Vysočině v délce jednoho až třech dnů s předem zadaným tématem, ke kterému žáci zpracovávají úkoly. Realizovány jsou poznávací zájezdy do Anglie, žáci se zúčastňují soutěží a olympiád.

Aktivity na podporu rozvoje přírodovědné gramotnosti jsou v kompetenci koordinátorky environmentální výchovy. Spočívají v plnění dlouhodobých úkolů (třídění odpadů, šetření vodou, materiály, energiemi, jídlem, vedení ke zdravému životnímu stylu apod.), realizaci celoškolských akcí (sběr papíru a pomerančové kůry, Den Země, Čistá Vysočina) a projektů pro jednotlivé stupně či třídy. Učivo se ekologickou tematikou je zařazováno

do vyučovacích předmětů, je nabízen volitelný předmět ekologický seminář, někteří žáci školy se zapojují do zeměpisné, chemické a biologické olympiády.

Prostor k rozvíjení matematické gramotnosti mají žáci kromě vyučovacích předmětů také v účasti na matematické či fyzikální olympiádě, Pythagoriádě a dalších podobně zaměřených soutěžích (různé kategorie Matematického klokana).

Podpora sociální gramotnosti žáků je chápána jako soustava činností působících na žáky přímo v průběhu výuky i mimo ni. Její podstatnou součástí je snaha o rozvoj pozitivního klimatu školy. Sociální aspekty jsou vedle výuky rozvíjeny také během dalších akcí pořádaných školou, zejména ve styku s veřejností, při realizaci charitativních akcí (např. Adopce na dálku, vánoční přání pro Stonožku) apod.

Pro rozvoj informační gramotnosti škola vytvořila v souladu se svým proklamovaným zaměřením velmi příznivé podmínky. Výuka ICT je v ŠVP ZV posílána z disponibilní časové dotace a na prvním stupni probíhá již od 3. ročníku. Podpora výuky prostřednictvím ICT byla zaznamenána ve velké míře, vyučující používali zejména kvalitní materiály vytvořené v rámci projektu *EU Peníze školám*. Ve sledovaných hodinách žáci projevovali velmi dobré znalosti a dovednosti při práci s interaktivní tabulí nebo při samostatné práci na počítačích. Aktuálně má škola k dispozici tři dobře vybavené počítačové učebny, interaktivní tabule, dataprojektory, digitální fotoaparáty, výukový software atd. Počítače jsou umístěny také v dalších odborných a kmenových učebnách, jejich zkvalitňování je cílem pro nadcházející období.

Škola systematicky zjišťuje a hodnotí individuální výsledky žáků a celkové výsledky vzdělávání školy. Sleduje úspěšnost žáků při přechodu z prvního na druhý stupeň formou vstupních prověřovacích prací. Škola má příkladným způsobem zpracován systém použití vlastních srovnávacích prací téměř ve všech předmětech s jednotnou podobou jejich vyhodnocení. Využívá i formu externího testování. Výsledky testování porovnává s výsledky srovnávacích prací a s klasifikací žáků na vysvědčení. Učitelé na základě analýzy výsledků vzdělávání stanovují konkrétní opatření, jež by měla vést k pozitivnímu posunu. Tato tematika je častým námětem jednání pedagogických rad, metodických sdružení a pracovních skupin. Úspěchy žáků jsou významným způsobem prezentovány ve sportovních soutěžích, v činnosti pěveckých sborů, mj. při organizaci přehlídky pěveckých sborů, a při olympiádách.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

ŠVP ZV a ŠVP školní družiny jsou vytvořeny v souladu se školským zákonem, ŠVP ZV byl zpracován ve shodě s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Jeho součástí je i upravený učební plán, který do školního roku 2014/2015 platí pro žáky ve skupinách s rozšířenou výukou jazyků. Jedná se o žáky 6. až 9. ročníku, kteří se na prvním stupni vzdělávali podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2 (modelový učební plán vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním jazyků čj. 16333/96-22-21).

Koncepce školy je písemně zpracována a pravidelně aktualizována. Vychází ze strategie vyjádřené v motivačním názvu ŠVP ZV. K záměru učinit výuku přitažlivou pro žáky

i rodiče s pochopením praktického využití získaných znalostí a dovedností směřují konkrétní opatření projevující se v několika oblastech.

Dlouhodobé, střednědobé a krátkodobé plánování je rozpracováno ve vnitřních dokumentech. Kontrolní činnost je stanovena pro konkrétní oblasti, její součástí jsou i hospitace. S kritérii sledovanými při hospitacích jsou pracovníci seznámeni, stejně jako s jejich závěry a opatřeními. Realizované jsou také vzájemné hospitace pedagogů zaměřené na konkrétní cíle. Uskutečňují se např. v rámci sledování přechodu žáků z prvního na druhý stupeň, při zjištění rozdílů ve výsledcích vzdělávání ve srovnávacích testech, při uvádění nových učitelů atd.

Strategické cíle jsou východiskem pro vlastní hodnocení školy. Účinnost zpětné vazby podporuje jeho pravidelná a průběžná realizace. Důležitým prvkem v této oblasti je konkrétnost projevující se zejména v závěrech a stanovování opatření, která se uskutečňují jak v činnosti vedení školy, tak i na dalších úrovních daných účelným delegováním kompetencí na jednotlivé pracovníky.

Ředitel školy splňuje požadavky pro výkon funkce a plní právní povinnosti z ní vyplývající. V nastaveném systému řízení školy se projevuje osvědčená organizační struktura a důsledné zjišťování zpětné vazby. Dokumentace je vedena v požadovaném rozsahu, účelně a systematicky. Záměry školy a zásadní pedagogické dokumenty jsou s pracovníky projednávány na poradách vedení školy, jednáních pedagogické rady a pravidelných setkáváních metodického sdružení prvního stupně a pracovních skupin druhého stupně. Funkčnost přenosu informací potvrdily i rozhovory vedené s pedagogy během inspekční činnosti. Seznamování se strategickými cíli školy je také součástí komunikace s rodiči.

Personální podmínky jsou vedením školy pravidelně analyzovány. Výuku zajišťuje stabilizovaný pedagogický sbor s téměř 100% odbornou kvalifikací. Změny nastávají zejména z důvodu odchodu do důchodu nebo na mateřskou dovolenou. Specializované funkce (koordinátoři ŠVP, metodik ICT, výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů) vykonávají pedagogové, kteří absolvovali požadované studium. V současné době zástupkyně ředitele dokončuje kvalifikační studium pro ředitele škol a školských zařízení.

Plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) navazuje na strategické cíle školy. DVPP probíhá v několika oblastech, jeho funkčnost podporuje nastavený systém pro jeho vyhodnocování uskutečňované na úrovni metodických sdružení, pracovních skupin a vedení školy. Pro hodnocení pracovníků jsou vytvořena Kritéria hodnocení výkonu pedagogů. Součástí je také dotazníkové šetření založené na sebehodnocení učitelů. Zpětnou vazbu získává vedení školy i od vedoucích pracovních skupin a metodických sdružení.

Materiálně technické podmínky školy jsou na kvalitní úrovni. Budova i vybavení jsou systematicky modernizovány. Škola disponuje dostatkem kmenových a odborných učeben vybavených nejen výškově nastavitelným nábytkem, ale také audiovizuální technikou. Velká pozornost byla v posledních letech věnována vybavení školy prostředky ICT a jejich efektivnímu využívání v činnosti školy. Škola má vlastní sportovní zázemí – dvě tělocvičny a hřiště, které však vyžaduje provedení úprav. Žáci mají esteticky vhodné prostorné šatny se skřínkami, ke stravování slouží školní bufet a školní jídelna-výdejna.

Ve škole bylo v době inspekční činnosti vytvořeno bezpečné prostředí pro vzdělávání žáků a jejich zdravý sociální i fyzický rozvoj. Sledované prostory a vybavení školy nevykazovaly rizikové prvky, a byly tak pro výchovu a vzdělávání bezpečné. Žáci a zaměstnanci školy byli prokazatelně seznámeni se školním řádem, se zásadami bezpečné práce a chování. Evidence úrazů byla vedena. Škola přijímá průběžně opatření v rámci bezpečnosti a zkvalitňování prostorových podmínek.

Vedení školy při hospodaření s finančními prostředky plánovitě určuje priority podle rozpočtových možností a přijímá opatření v souladu s koncepcí, se závěry vlastního hodnocení a vnitřní kontroly. Škola se zapojuje do projektů, které vedou ke zkvalitňování podmínek výuky. Vhodně využívá možnosti rozvojových projektů MŠMT a zároveň systematicky sleduje a hodnotí přínos projektů pro výuku.

Škola vhodným způsobem realizuje a rozvíjí spolupráci s oficiálními partnery, tj. zřizovatelem, školskou radou a rodiči. Ve škole je zřízen žakovský parlament, jehož činnost koordinuje jedna z vyučujících. Rodiče mají možnost vstoupit do volného sdružení Klub přátel školy, jehož prostřednictvím jsou podporovány některé akce školy. Rodiče v poměrně hojném počtu využívají Dnů otevřených dveří. Školská rada projednala předložené dokumenty školy a aktivně se zajímá o aktuální dění ve škole. Škola spolupracuje i s mnoha kulturními a sportovními organizacemi a podnikatelskými subjekty.

Závěry

Činnost školy se uskutečňuje v souladu s rozhodnutím o zařazení do školského rejstříku. Realizované vzdělávací programy jsou v souladu se zásadami a cíli školského zákona.

Přijímání žáků ke vzdělávání probíhalo v souladu s právními předpisy, poskytování poradenských služeb je zajištěno. Škola cíleně vytváří vhodné podmínky pro bezpečné prostředí a přátelské školní klima.

Škola se vyznačuje funkčním způsobem řízení, strategické záměry jsou vedením naplňovány. V koncepčních záměrech a řízení školy se projevují získané zkušenosti s využitím podnětů k inovaci vzdělávání.

Poskytnuté finanční prostředky škola používá v souladu se stanovenými cíli a prioritami a hledá další zdroje financování, které přispívají ke zkvalitnění její činnosti.

Příznivé prostorové podmínky a materiální zázemí, umístění školy, zajištění vzdělávací nabídky v době vyučování i mimo něj podporují rozvoj osobnosti žáka. Pozitivem školy je kvalitní vybavení v oblasti informačních a komunikačních technologií a jejich efektivní využívání ve výuce.

Škola má stanovena pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Využívá výsledky interních a externích hodnocení a příkladným způsobem je analyzuje i srovnává.

K rozvoji školy přispívají vztahy se sociálními partnery.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina školy ze dne 20. 6. 2001 včetně 2 dodatků
2. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě čj. 5027/2007-21 ze dne 30. 4. 2007 s účinností od 1. 9. 2007
3. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. 3429/2007-21 ze dne 6. 2. 2007 s účinností od 1. 3. 2007
4. Rozhodnutí MŠMT ve věci změny zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 24 776/03-21 ze dne 13. 8. 2003 s účinností od 1. 9. 2003
5. Jmenování do funkce ředitele školy ze dne 20. 6. 2001
6. Osvědčení – Studium pro vedoucí pedagogické pracovníky ze dne 23. 1. 2008
7. Personální dokumentace
8. Výroční zprávy o činnosti školy za poslední tři školní roky
9. Vlastní hodnocení školy za období školních roků 2005/2006 a 2006/2007
10. Vlastní hodnocení školy za období školních roků 2007/2008, 2008/2009, 2009/2010 ze dne 11. 10. 2010
11. Materiály k autoevaluaci školy
12. Koncepce rozvoje a řízení školy na období 2012 – 2016 ze dne 29. 3. 2012
13. Organizační řád s platností od 2. 9. 2002
14. Zápisy z hospitační vedení školy ke dni inspekční činnosti
15. Kritéria hodnocení výkonu pedagoga
16. Plán personálního rozvoje a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2011/2012
17. Plán práce – školní rok 2011/2012
18. Statistické výkazy za poslední tři školní roky
19. Školní matrika vedená ve školním roce 2011/2012
20. Dokumentace k přijímání žáků
21. Rozhodnutí ředitele školy v oblasti státní správy
22. Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka, čj. 430/10 Škola pro každého – škola pro život s platností od 1. 9. 2010
23. ŠVP školní družiny s platností od 1. 9. 2010
24. Školní řád s platností od 1. 3. 2005
25. Řády odborných učeben
26. Řád školní družiny s platností od 2. 9. 2002
27. Třídní knihy vedené ve školním roce 2011/2012 a 2010/2011
28. Rozvrhy hodin za poslední tři školní roky
29. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené ke dni inspekční činnosti
30. Kniha úrazů vedená ve školním roce 2011/2012
31. Záznamy o úrazech žáků a dokumentace k jejich zasílání ve školním roce 2011/2012
32. Srovnávací prověrky a srovnávací písemné práce žáků
33. Výsledky externích testování ke dni inspekční činnosti
34. Dokumentace k žákům se SVP
35. Minimální preventivní program Základní školy T. G. Masaryka
36. Materiály pro oblast výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů

37. Plán environmentální výchovy na školní rok 2011/2012, 2010/2011, 2009/2010
38. Materiály koordinátora environmentální výchovy
39. Dokumentace k projektům
40. Materiály k činnosti školské rady
41. Zápisy z hospitační činnosti školních inspektorek
42. Webové stránky školy
43. Ukázky žákovských sešitů, prací a žákovských knížek
44. Informační materiály školy

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu: Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.j@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v České školní inspekci, Inspektorátu v Kraji Vysočina.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Havlíčkově Brodě 24. května 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Dagmar Formánková, školní inspektorka

Dagmar Formánková v. r.

Mgr. Eva Kořínková, školní inspektorka

Eva Kořínková v. r.

PhDr. Ludmila Slánská, školní inspektorka

Ludmila Slánská v. r.

Hana Štefánková, školní inspektorka

Hana Štefánková v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Bystřici nad Pernštejnem 30. 5. 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jaroslav Sláma, ředitel školy

J. Sláma v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.